

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 21Pc/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2222203984
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2023:222203984.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v rodinnoprávnej veci oprávnených osôb - navrhovateľiek: 1/ H. S., A.. XX.XX.XXXX a 2/ A. S., A.. XX.XX.XXXX, E. W. D., P. D. XXX, oboch zastúpených : U. S., A.. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľky, proti osobe povinnej - odporkyni: H. W., A.. XX.XX.XXXX, W. P., M. XXXX/XX, na návrh navrhovateľky 1/ o zrušenie výživného a na návrh navrhovateľky 2/ o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Súd z v y š u j e výživné matke navrhovateľky 2/ zo sumy 50 eur na sumu 100 eur mesačne, ktoré je povinná platiť vždy do 15. dňa mesiaca vopred k rukám navrhovateľky 2/, počnúc dňom 10.11.2022.

Dlh na zročnom výživnom vznikol matke za obdobie od 10.11.2022 do 31.03.2023 v sume 235 eur. Súd povoľuje matke dlh na výživnom splácať mesačne spolu s bežným výživným v splátkach po 20 eur, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Týmto sa mení rozsudok tunajšieho súdu vo vzťahu k navrhovateľke 2/ č. k. 7P/10/2020-43 zo dňa 16.06.2020.

Vo zvyšku súd návrh navrhovateľky 2/ z a m i e t a .

Súd z r u š u j e matke navrhovateľky 1/ výživné určené naposledy rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 7P/10/2020-43 zo dňa 16.06.2020.

Žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

(1) Návrhom zo dňa 10.11.2022 sa navrhovateľky cestou svojho splnomocneného zástupcu (ich otca) domáhali rozhodnutia súdu, ktorým by zrušil vyživovaciu povinnosť odporkyne (ich matky) k navrhovateľke 1/ a zvýšil výživné odporkyni voči navrhovateľke 2/. (Pôvodne bol návrh zaevidovaný na tunajšom súde pod sp. zn. 12P/32/2022, návrhom zároveň otec navrhovateľiek navrhol zvýšenie výživného matke aj vo vzťahu k maloletej dcére. Uznesením č. k. 12P/32/2022-12 zo dňa 05.12.2022 boli veci plnoletých dcér odporkyne vylúčené na samostatné konanie.) Návrh odôvodnili tým, že všetky tri deti boli ako maloleté v roku 2013 zverené do osobnej starostlivosti otcovi, k úprave výživného došlo naposledy zvýšením výživného na sumy 100, 50 a 50 eur mesačne od júna 2020. V súčasnosti navrhovateľka 1/ po úspešnom absolvovaní strednej školy pracuje a nie je potrebné, aby matka na ňu platila výživné, navrhovateľka 2/ študuje na strednej škole a jej výdavky sú stále vyššie. Matka sa o dcéry nezaujíma, nenavštevuje ich. Zvýšiť výživné navrhla navrhovateľka 2/ na sumu 150 eur mesačne.

(2) Odporkyni bol návrh riadne doručený dňa 07.02.2023. S návrhom navrhovateľky 1/ na zrušenie výživného súhlasila, k návrhu navrhovateľky 2/ sa vyjadrila tým, že s ním nesúhlasí, navrhla ponechať pôvodnú výšku výživného v sume 50 eur mesačne.

(3) Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a predchádzajúcou úpravou výživného, obsahom spisu zn. 12P/32/2022 a zistil nasledovný skutočný stav veci:

(4) Vyživovacia povinnosť odporkyne voči (vtedy maloletým) navrhovateľkám bola upravená rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 7P/10/2020-43 zo dňa 16.06.2020 schválením dohody rodičov sumou 100 eur mesačne pre navrhovateľku 1/ a sumou 50 eur mesačne pre navrhovateľku 2/, zároveň sumou 50 eur mesačne pre ešte maloletú dcéru. V priebehu konania nadobudla navrhovateľka 1/ plnoletosť. Podľa vtedy zistených pomerov matka bola bez príjmu, živil ju jej manžel, ktorý tiež platil za ňu výživné na deti. Otec bol nezamestnaný, poberal dávku v hmotnej núdzi a prídavky na tri deti, s deťmi býval v štvorizbovom dome aj so svojou partnerkou, invalidnou matkou a sestrou.

(5) Navrhovateľka 1/ odôvodnila svoj návrh na zrušenie výživného odporkyni tým, že v súčasnosti už pracuje a nie odkázaná výživou na rodičov, pričom voči odporkyni je vo vzťahu k nej vedená exekúcia na dlhu na výživnom.

Súd v tejto časti dospel k záveru, že návrh bol podaný dôvodne, vyživovacia povinnosť odporkyne preukázateľne zanikla, nakoľko navrhovateľka 1/ ukončila prípravu na svoje budúce povolanie a preto súd návrhu vyhovel s tým, že zrušil povinnosť odporkyne.

(6) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (§ 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení)

(7) Podľa § 78 ods. 1 zák. o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(8) Navrhovateľka 2/ vypovedala, že navštevuje 3. triedu Spojenej školy s vyučovacím jazykom maďarským v Dunajskej Strede, ide o posledný ročník štúdia, ktoré ukončí výučným listom v odbore kuchárka. Je bez príjmu, nemajetná, bez úspor, býva u otca. Výdavky do školy má na cestovnom 5 eur týždenne a školských obedoch 12 eur týždenne. Iné zvýšené výdavky nemá, otec jej poskytuje vreckové v sume 40 eur mesačne. Po zdravotnej stránke výdavky nemá.

(9) Zástupca (otec) navrhovateľky uviedol, že je dlhodobo práceneschopný, nemocenské nepoberá, je evidovaný na úrade práce. Príjem má iba z prídavkov na dve deti. V domácnosti bývajú spolu siedmi, náklady na bývanie majú spolu asi 200 eur mesačne.

V konaní o zvýšenie výživného pre maloletú dcéru uviedol (dňa 25.01.2023), že je dva mesiace práceneschopný, inak nezamestnaný, pracoval v rámci verejnoprospešných prác na obecnom úrade. Riadne zamestnaný bol asi pred desiatimi rokmi, od toho času má zdravotné problémy. Finančne mu vypomáha jeho manželka.

Podľa potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti jej otec neschopný práce od 18.10.2022, mesačne absolvuje kontroly u lekára. Všeobecný lekár v lekárskej správe uviedol, že aktuálne má absolvovať presnejšie vyšetrenie na očnej klinike, lieči sa u ortopéda.

(10) Odporkyňa uviedla vo svojej výpovedi, že nepracuje, má zdravotné problémy. Príjem má len z brigádnických prác.

V konaní o zvýšenie výživného pre maloletú dcéru uviedla (dňa 25.01.2023), že príjem má z brigád, tiež má zdravotné problémy. Naposledy bola zamestnaná asi pred piatimi rokmi v nemocnici ako upratovačka, kvôli zdravotným problémom nemôže pracovať. Finančne ju podporuje jej manžel, je riadne zamestnaný, spolu bývajú v mestskom byte. Je nemajetná .

Odporkyňa predložila informáciu od všeobecného lekára, podľa ktorej zo zdravotného hľadiska jej nie doporučovaná fyzicky namáhavá práca.

(11) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima

na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 3, 5 zák. . 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení)

(12) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

(13) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods. 1 zák. o rodine)

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

Právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. (§ 78 ods. 3 zák. o rodine)

(14) Pri rozhodovaní o zmene výživného v zmysle citovaných ustanovení zákona je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pritom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne napríklad vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného. Zmena výšky výživného je pritom možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov.

(15) Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh bol podaný dôvodne, navrhovateľka 2/ preukázala, že je naďalej výživou odkázaná na svojich rodičov, keďže v súčasnosti študuje, pokračuje v príprave na svoje budúce povolanie a uplatnenie v pracovnom procese. Naposledy bolo výživné upravené odporkyni v júni 2020, v tom čase boli (maloletá) navrhovateľka vo veku 16 rokov, chodila do 9. triedy ZŠ. Od toho času sa pomery na jej strane zmenili v tom, že začala študovať na strednej škole, stala sa plnoletou, pomery na strane rodičov sa významne nezmenili, zanikla im jedna vyživovacia povinnosť. Jednoznačne sa však zmenili odôvodnené potreby navrhovateľky. Otec v súčasnosti zabezpečuje navrhovateľke 2/ bývanie a bežné potreby. V priebehu konania matka navrhla výživné zvýšiť na 100 eur mesačne, s týmto návrhom navrhovateľka 2/ súhlasila, súd preto na tomto základe rozhodol o zvýšení výživného pre navrhovateľku 2/ na sumu 100 eur mesačne, a to od podania návrhu, nakoľko už v tom čase bol návrh na zvýšenie výživného dôvodný. V danom prípade, nakoľko ide o plnoleté dieťa, je súd viazaný návrhom, a teda uplatneným nárokom navrhovateľky, preto vo zvyšku (nad rámec určenej čiastky) súd návrh zamietol.

(16) Keďže vyživovaciu povinnosť súd upravil späťne, a to od podania návrhu, odporkyni od podania návrhu do posledného dňa mesiaca, takto na výživnom vznikol dlh (na zvýšenej čiastke výživného) za 4 mesiacov x 50 eur a 21 dní mesiaca november 2022 - 50/30 x 21, ktorý dlh je povinná splatiť približne do dvoch rokov. Pokiaľ sa však matka omešká s čo len jednou splátkou na vyčíslenom dlhu, stane sa zvyšok dlžného výživného splatný v celosti.

(17) Podľa § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z. - CSP) ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a

splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

(18) Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)